

Asia: VN/27419/2020

Luonnon virkistyskäytön strategia

Yleinen lausunto

Voitte tässä lausua yleisesti luonnon virkistyskäytön strategiasta

Lapset ja nuoret on strategiassa nostettu kohderyhmänä erityisen huomion kohteeksi (ks. Tiivistelmä ensimmäisiltä sivuilta). Strategian tulee täten monipuolisesti kohdentaa aktiivisia toimenpiteitä erityisesti lapsiin ja nuoriin. Vain näin varmistetaan lupauksen toteutuminen kohdistuen juuri tähän tärkeään kohderyhmään.

Luonnon virkistyskäytön strategia voi parhaimmillaan missionsa, eli lupauksensa mukaisesti auttaa lapsia ja nuoria voimaan paremmin, vahvistaa lasten ja nuorten luontosuhdetta sekä tukea siirtymää kohti kestäväää elämäntapaa. Mission tulee sisältää ajatus kokonaiskestävyydestä, jossa otetaan huomioon ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys.

Virkistyskäytön strategian toimintalinjauksissa kansalaisuuden ja yhteisöllisyyden rooli jää vähäiseksi. Kansalaisten, lasten ja nuorten, yhteisöjen toimijuutta ei voida vahvistaa vain rakenteita vahvistamalla. Tarvitaan aktiivisia toimenpiteitä kohderyhmälähtöisesti lähelle ihmisiä. Vision tavoittamiseksi tarvitaan koulutusta, tiedonvälitystä sekä lapsia ja nuoria lähellä olevaa aitoa vuorovaikutusta.

Suomen 4H-liiton esittämät muutokset vahvistavat strategiaa ja mahdollistavat asetetun lupauksen täyttymistä.

Johdanto

Voitte tässä lausua luvusta 1: Johdanto (1.1 Hallinnollinen tausta ja työn käynnistäminen, 1.2 Strategian tavoitteet)

-

Luonnon virkistyskäytön nykytila

Voitte tässä lausua luvusta 2: Luonnon virkistyskäytön nykytila (2.1 Käsitteet, 2.1 Seurantatietoa luonnon virkistyskäytöstä, 2.3 Luonnon virkistyskäytön mahdollisuudet Suomessa, 2.4 Luonnon virkistyskäytön resursointi, 2.5 Toimijoiden roolit, 2.6 Lainsäädäntö, 2.7. Luonnon virkistyskäyttöä koskevat muut strategiat ja toimet)

2.5 Toimijoiden roolit:

- Kansalaisten luontosuhteen vahvistaminen –otsikon alla mainitaan luonnossa vietetyn ajan olevan ratkaisevaa luontosuhteen muodostumiselle. Esitämme tähän lisäystä tiedon välittämisestä luontosuhteen vahvistumisen elementtinä.
- Harrastusten tarjoaminen alle tulee lisätä maininta toimijana 4H-järjestö.
- “Harrastajien, luonnon ja maanomistajien edunvalvonta” -otsikon muotoilua olisi hyvä tarkastella uudelleen. Virkistyskäytön strategian alla kaikki ovat luonnon edunvalvoja. Esitys: Uusi otsikko “Virkistyskäyttäjärühmien edunvalvonta”. Alle lisätään kattavampi esimerkkilistaus toimijoista.

Toimijat virkistyskäytön näkökulmasta

- Kansalaiset: “Ilmiö ilmeisesti on voimistunut nuorten keskuudessa, jossa somen seuranta on aktiivista” -lauseen muotoilua voisi tarkastella. Myös aikuiset ja ikäihmiset saavat vaikutteita sosiaalisen median sisällöistä, yhä enenevissä määrin.

Hyödyt

Voitte tässä lausua luvusta 3: Hyödyt (3.1 Terveys ja hyvinvointi, 3.2 Talous ja työelämä, 3.3. Kansalaisuus, kulttuuri ja yhteisöllisyys, 3.4 Ympäristön tila ja virkistyskäytön kestävyys)

-

Tulevaisuuden näkymät

Voitte tässä lausua luvusta 4: Tulevaisuuden näkymät

-

Tavoitteet ja toimintalinjaukset vuoteen 2030 mennessä

Voitte tässä lausua luvusta 5: Tavoitteet ja toimintalinjaukset vuoteen 2030 mennessä (5.1 Missio, 5.2 Visio, 5.3. Strategiset tavoitteet, 5.4 Toimintalinjaukset)

5.1 Missio

Luonnon virkistyskäytön strategia voi parhaimmillaan missionsa, eli lupauksensa mukaisesti auttaa lapsia ja nuoria voimaan paremmin, vahvistaa lasten ja nuorten luontosuhdetta sekä tukea siirtymää kohti kestävää elämäntapaa.

Mission kohdan ”Luonnosta pidetään huolta” tulee sisältää ajatus kokonaiskestävyydestä. Luonnosta pidetään huolta viittaa ekologiseen kestävyys. Pitääkö missio sisällään myös sosiaalisen ja taloudellisen kestävyys? Virkistyskäytön strategian toimenpiteet kohdentuvat osaltaan myös talousmetsiin.

5.4 Toimintalinjaukset

Luonnosversiossa on vielä paljon puutteita toimenpiteiden osalta lasten ja nuorten huomioimisessa. Vision tavoittamiseksi tarvitaan koulutusta, tiedonvälitystä sekä lapsia ja nuoria lähellä olevaa aitoa vuorovaikutusta. Strategian toimintalinjauksissa tulee vahvistaa kokeiluhenkisyyttä läpileikkaavasti, jotta voidaan löytää toimivia toimintamalleja esimerkiksi edellä mainittuihin vuorovaikutustoimiin.

Digitaalisuus:

Uuden ulkoilutietopalvelun suunnittelussa, toteutuksessa ja jalkautuksessa tulee osallistaa lapsia ja nuoria. Lasten ja nuorten tietämystä ja osaamista tietopalvelusta tulee käyttöönotto ja käyttövaiheessa tukea konkreettisin lähellä kohderyhmää olevin toimin. Digitaalisten palveluiden luominen ilman niiden tunnettuutta lisääviä aktivoimistoimia jättää toimenpiteen vaillinaiseksi. Toimenpiteisiin on syytä kirjata, että strategian mukaista on myös järjestää toimintaa, jolla digitaalisen ulkoilutietopalvelun käyttö tulee luontevaksi osaksi lasten ja nuorten arkea. Nuoret eivät itsenäisesti löydä uusien palveluiden äärelle, vaikka ns. ”diginatiiveja” ovatkin. Tähän yhteyteen järjestöt sopivat hyvin toteuttajiksi jo mainittujen (YM, OKM, MMM, TEM, MH, kunnat, kaupungit) rinnalle.

Palvelujen parantaminen:

Palvelut tulee tuoda lasten ja nuorten saavutettaviksi. Palvelujen saavutettavuuden parantamiseksi tietoisuutta tulee vahvistaa esim. mahdollistamalla kokeiluluontoiset paikalliset aktivointitilaisuudet erillisen määrärahan turvin kuntatasolla.

Opetus- ja nuorisotoiminta:

Kirjausta ”parannetaan kansalais-, kerho- ja nuorisotoiminnan tukea” tulee selkeyttää. Esitetään muotoa: Vahvistetaan kansalais- ja nuorisotoiminnan edellytyksiä tarjota lapsilla ja nuorille monipuolista toimintaa. Järjestöt tulee ehdottomasti lisätä toteuttajatahoksi mukaan. Lasten ja nuorten monipuolisen luonto- ja metsäsuhteen vaaliminen ja rakentumisen tukeminen tulee olla poikkileikkaavasti eri toimijoiden ja toimenpiteiden tavoite. Luonnoksessa tämä jää vielä hyvin yleistasolle.

Toimeenpano ja seuranta

Voitte tässä lausua luvusta 6: Toimeenpano ja seuranta (6.1 Jatkotyö ja strategian päivittäminen, 6.2 Seuranta, mittarit ja indikaattorit, 6.3 Viestintä)

6.3. Viestintä

Viestinnässä tulee kiinnittää valtakunnallisen viestinnän lisäksi huomiota paikalliseen viestintään.

Juhajoki Sampo
Suomen 4H-liitto r.y.